

Ključna sporočila za oddelek za intenzivno zdravljenje [zdravniki in vodstvo]

Naloge

Ključne naloge za izboljšanje rabe antibiotikov na vašem oddelku so:

1. upoštevanje protokolov zdravljenja z antibiotiki na podlagi z dokazi podprtih smernic (npr. za sepsa) [90];
2. Seznanjenost z odpornostjo proti antibiotikom na vašem oddelku, v bolnišnici in skupnosti [31,72] [strokovno usklajeno].
3. Organiziranje rednih interdisciplinarnih vizit osebja in obravnava primera za izboljšanje kakovosti zdravljenja z antibiotiki [72].
4. Ponovna presoja o zdravljenju z antibiotiki glede na klinično stanje po 48–72 urah oziroma takoj, ko postanejo znani mikrobiološki rezultati, da se [31,42,70-72]:
 - preide na jemanje antibiotika ožjega spektra;
 - nadaljuje oziroma konča zdravljenje z antibiotiki;
 - preide na peroralno zdravljenje z antibiotiki.
5. Izvajanje strategij za preprečevanje in obvladovanje okužb, vključno z [86,87,105]:
 - izobraževanjem osebja;
 - higieno rok;
 - čiščenjem okolja;
 - aktivnim pregledovanjem;
 - previdnostnimi ukrepi pred stikom;
 - praksami, ki temeljijo na dokazih;
 - vzpostavljanjem sistemov za nadzor bolnišničnih okužb.
6. Redno sodelovanje pri izobraževalnih dejavnostih ter proaktivno pregledovanje in posredovanje povratnih informacij, skupaj s skupino za nadzor nad rabo antibiotikov [54,56].

Kaj morate vedeti?

7. Z omejevanjem oziroma racionalizacijo zdravljenja z antibiotiki dobimo boljše rezultate za bolnike [106].
8. Z upoštevanjem ukrepov za preprečevanje in obvladovanje okužb se zmanjša pojav bolnišničnih okužb. Npr.:
 - a) z upoštevanjem protokola za oskrbo prek osrednjega katetra (za vstavljanje in vzdrževanje) se zmanjša število okužb krvnega obtoka, povezanih z osrednjim katetrom, na vseh oddelkih za intenzivno zdravljenje (za odrasle in novorojenčke)

[107];

b) s svežnji ukrepov za nego lahko preprečimo nastanek z mehansko ventilacijo povezane pljučnice pri odraslih na oddelkih za intenzivno zdravljenje [108].

Kaj lahko storite?

9. Skupaj s skupino za preprečevanje in obvladovanje okužb upoštevajte navodila (smernice, protokole in kontrolne sezname) za uvedbo ukrepov za preprečevanje in obvladovanje okužb [86,87] [strokovno usklajeno].
10. Upoštevajte protokole za zdravljenje z antibiotiki na podlagi z dokazi podprtih smernic, ki so vzpostavljene v vašem okolju [31] [strokovno usklajeno].
11. Zdravljenje z antibiotiki začnite samo, če obstajajo dokazi o bakterijski okužbi, in ne zdravite kolonizacije [31].
12. Izogibajte se nepotrebni antibiotični profilaksi [31].
13. Ko predpisujete antibiotik, temeljito preverite anamnezo bolnika, vključno z nedavno rabo antibiotikov, alergijami na zdravila, uporabo imunosupresivnih zdravil in dejavniki tveganja za odpornost proti antibiotikom (npr. nedavna hospitalizacija ali kirurški poseg oziroma nedavno potovanje zunaj Evrope) [31].
14. Če imate, preden predpišete antibiotik, pomisleke, storite naslednje [25,26,53,70] [strokovno usklajeno]:
 - preverite lokalne, regionalne in nacionalne epidemiološke podatke;
 - za smernice in nasvet prosite starejšega sodelavca ali člana skupine za nadzor nad rabo antibiotikov.
15. V bolnikovi kartoteki dokumentirajte zdravljenje z antibiotiki, vrsto zdravila, način dajanja zdravila in trajanje zdravljenja [31,42,70,71].
16. Pri bolnikih s sepsa čim prej začnite intravensko zdravljenje z antibiotiki [90].
17. Poskrbite, da se pred zdravljenjem z antibiotiki ustrezne kužnine pravilno odvzamejo in pošljejo v mikrobiološki laboratorij [31,42,70,71].
18. Pri ponovni presoji o zdravljenju z antibiotiki po 48–72 urah (oziroma takoj, ko so znani mikrobiološki rezultati) odgovorite na naslednja ključna vprašanja [42,70]:
Ali ima bolnik okužbo, ki se bo odzvala na antibiotike?
Če je odgovor pritrdilen:
 - i. Ali je bil bolniku predpisan ustrezen antibiotik, ustrezen odmerek in ustrezen način dajanja zdravila?
 - ii. Ali bi se lahko za zdravljenje okužbe uporabil antibiotik z ožjim spektrom?
 - iii. Kako dolgo bi moral bolnik prejemati antibiotik?
19. Če ugotovite, da je zdravstveni delavec v bolnišnici ali zdravstveni ustanovi kršil smernice oziroma protokole, ga vprašajte, zakaj je tako ravnal, in mu pomagajte razumeti, kaj dela narobe [69] [strokovno usklajeno].
20. Redno sodelujte na usposabljanjih in srečanjih, ki v bolnišnicah podpirajo izvajanje a) preudarne rabe antibiotikov, b) lokalnih, z dokazi podprtih smernic o rabi antibiotikov, ter c) ukrepov za preprečevanje in obvladovanje okužb [52,53].